

תזכיר חוק – "אי הפללה באחריות"

1. שם החוק המוצע

הצעת חוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש](הוראת שעה), תשע"ז-2017, ולתיקון חוק סדר הדין הפלילי (הוראת שעה), התשמ"ב – 1982.

2. מטרת החוק המוצע והצורך בו

מטרת החוק הינה לקבוע כי העבירה של שימוש ו/או החזקה של סם הקנבוס או השרף שלו, לצריכה עצמית, המבוצעת בפעם הראשונה והשנייה היא עבירת קנס מיוחדת, וכן לקבוע סדרי דין מיוחדים לצורך אכיפתה של העבירה, וזאת כהוראת שעה למשך שלוש שנים מיום כניסת החוק לתוקף.

החוק מיישם את מדיניות ממשלת ישראל בנושא אכיפה בעבירות שימוש בקנבוס, כפי שנקבעה בהחלטת ממשלה 2474 מיום 5.3.17, שהוגשה על-ידי השר לביטחון הפנים (להלן: החלטה 2474 או החלטת הממשלה).

במסגרת יישום המדיניות נקבע, כי המשטרה תאכוף את העבירה של החזקה או שימוש בקנבוס לצריכה עצמית, אשר בוצעה בפעם הראשונה או השניה בדרך של הטלת קנסות, תחת ההליך הפלילי, הכרוך בחקירה. בתקופת הוראת השעה נקבע גובה הקנס ל 1,000 ₪ בעבירה ראשונה ול- 2,000 ₪ (כפל קנס) לעבירה שניה. אדם שהחזיק או השתמש בקנבוס לצריכה עצמית בפעם השלישית, עומד בדרישות החוק ונמצא מתאים לכך, יופנה להליך סגירת תיק בהסדר מותנה, כמפורט בסימן א'1 לפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי. אדם שהחזיק או השתמש בקנבוס בפעם הרביעית, יופנה להליך פלילי.

ההחלטה על שינוי המדיניות הקיימת נועדה להביא לאכיפה יעילה, אחידה ושוויונית מתוך הבנה כי מעידה חד פעמית או חוזרת, על-ידי אדם נורמטיבי שאינו מנהל אורח חיים עברייני, תאכף בהלימה לחומרת המעשה מבלי להכתים את גיליונו המשטרתי של האדם ברישום פלילי או משטרתי, שעלול להשפיע על עתידו. עם זאת, חשוב להדגיש כי תפיסת המחוקק משקפת עמדה ברורה לפיה עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס, גם אם היא נעברת בפעם הראשונה או השניה הינה עבירה פלילית, ואין בהחלטה לבחירת כלי האכיפה זה כדי לשנות מסיווגה כעבירה פלילית.

בהתאם למדיניות שנקבעה, ימשיכו רשויות אכיפת החוק למקד את מאמצי האכיפה, ולהתייחס

בחומרה המתבקשת למחוללי עבריינות הסמים המסוכנים – בהם סוחרי הסמים, מייצאים, מייבאים, מתווכים, המייצרים ומגדלים סמים מכל סוג שהוא, המשתמשים החוזרים ועוד. יודגש, כי אין בקביעה של החזקה או שימוש בקנבוס כעבירת קנס מיוחדת כדי לשנות את סיווג העבירה כעבירה פלילית מסוג עוון ואת העונש הקבוע בצידה.

כספי הקנסות ישמשו לטובת הסברה, חינוך, וטיפול בתחום מניעת השימוש בסמים. בהתאם להחלטת הממשלה מדיניות זו תוחל כהוראת שעה למשך שלוש שנים, אשר בסיומן ייבחנו השלכותיה, ויחלט האם להאריך את תוקפה.

כללי

סוגיית השימוש בקנבוס ותוצריו נדונה בשנים האחרונות במדינות רבות, ובישראל, בפרט. לא אחת ניתן הד ציבורי לקולות הקוראים לבחון את מדיניות האכיפה, במיוחד נוכח שינויי מדיניות דומים בעולם. בתאריך 5.3.17 אימצה ממשלת ישראל בהחלטתה מס' 2474 את מדיניות האכיפה כלפי שימוש בקנבוס, והורתה על הקמת וועדה בין משרדית, בראשות מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים, ליישומה. הוועדה הבין משרדית גיבשה תכנית ליישום המדיניות, המציעה, בין היתר, לתקן את החקיקה הקיימת, ולאפשר אכיפה יעילה ומתונה במקרים בהם נעברת העבירה בפעם הראשונה או השניה, ובנסיבות המצדיקות זאת. מטרת מדיניות האכיפה, הכוללת מאמצי חינוך, הסברה ומניעה, אותה אימצה ממשלת ישראל, היא להקטין את היקף השימוש הלא חוקי בסם הקנבוס וזאת לאור העליה בשימוש בסם שחלה בשנים האחרונות, למרות מאמצי האכיפה.

מדיניות האכיפה הנוכחית בישראל, מעמידה לרשות מערכת אכיפת החוק מספר כלים מוגבל להתמודדות עם התופעה. מדיניות ממשלת ישראל, כפי שהתקבלה, התבססה על דו"ח צוות בראשות מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים, אשר קבע כי מודל האכיפה המיטבי הוא זה המשלב כלים מן המישור המנהלי, לצד אמצעים פליליים "קלאסיים" (להלן: "המודל המשולב"). המודל המשולב נועד להפנות אזרחים נורמטיביים למנגנונים חלופיים להליך הפלילי, ובכך לא יאלצו להתמודד עם התיוג הנלווה להליך וכן מותר למדינה להתמודד עם מקרים חמורים והתמכרויות תוך הגברת האפקטיביות וההרתעה של מערכת אכיפת החוק בישראל.

סם הקנבוס ומסוכנותו

1) לצמח הקנבוס, על חלקיו השונים, שימושים מגוונים. החומר הפעיל ביותר בצמח (THC) מצוי בכל חלקי הצמח, והנו בעל השפעות פסיכו-אקטיביות ואחרות.¹ שינוי מדיניות האכיפה מתבסס, כאמור, על נתוני משרדי הבריאות, החינוך הרווחה, והרשות הלאומית למלחמה

¹ ד"ר אחיקם סטולר, רועי גיא-גרין, ד"ר יורם פינקלשטיין, שכרות בהשפעת סמים מסוכנים – היבטים מדיקולוגיים, רפואה ומשפט, עמ' 9 – 10. ראו: http://www.izun.org.il/imageBank/pdf/ahikam_stiler.pdf

בסמים ובאלכוהול (להלן: "הרשות") המורים כי השימוש בקנבוס עשוי לגרום לנזקים

משלושה סוגים עיקריים:

- פיזיולוגיים - כגון פגיעה במערכת הנשימה, פוריות, התפתחות המח.
- נפשיים - כגון חרדה, פסיכוזה, סכיזופרניה, עליה בתוקפנות, נטייה לאובדנות והתמכרות.
- קוגניטיביים ותפקודיים - כגון פגיעה בזיכרון לטווח קצר, בכושר למידה, זמן תגובה איטי, פגיעה בתפקוד נזירי-פסיכולוגי, התפתחות תסמונת חוסר המוטיבציה.

(2) גם האו"ם דיווח, כבר בשנת 2014, על מגמת עלייה ברחבי העולם בשיעור הפונים לקבלת

טיפול בעקבות שימוש בקנאביס², ועל כי עומס התחלואה כתוצאה משימוש בקנאביס ברמה

הגלובלית גבוה מזה של קוקאין, למרות שלקוקאין מיוחס נזק אינדיבידואלי גבוה יותר.

(3) מדינת ישראל מחויבת לשלוש אמנות בינלאומיות, המפרטות רשימה של חומרים מסוכנים.

אמנות אלה כוללות, בין השאר, רשימה של חומרים מסוכנים, ביניהם הקנבוס ותוצריו, אשר

יש לקיים לגביהם פיקוח.

(4) נתוני משטרת ישראל, כמו גם דו"ח האו"ם בנושא, מעידים כי משתמשים קבועים בקנבוס,

ובמיוחד כאלו שהתנסו בו לראשונה בגיל צעיר, נטו להיות מעורבים יותר בצריכת חומרים

ממכרים ובעבירות נוספות גם בגילאים בוגרים יותר.³ מעבר לנזק ברמה האישית, סם הקנבוס

נמצא, לדעת המשטרה, כגורם מסכן לציבור הרחב, בהקשר של התדרדרות לשימוש בסמים

מסוכנים ביותר, רצידיביזם ופיתוח דפוסים עברייניים, ועל פי המחקר, במיוחד בהקשר של

מעורבות בתאונות דרכים חמורות וקטלניות.⁴

(5) בהקשר זה יצוין כי האקדמיה הלאומית למדעים של ממשלת ארה"ב (National Academies

of Sciences, Engineering, and Medicine) פרסמה בראשית שנת 2017 דו"ח מחקר

שנערך באוניברסיטת הרווארד, ואשר התבסס על ניתוח ממצאי אלפי מחקרים מדעיים,

שבחנו את ההשפעות השונות של השימוש בקנבוס.⁵

(6) במחקר נמצא כי בצד סגולות רפואיות המתוארות בפרקים 4 ו-5 למחקר יש מתאם סטטיסטי

בין שימוש בקנבוס לבין מספר סיכונים בריאותיים, בטיחותיים וחברתיים משמעותיים –

בעיקר בקרב אוכלוסיות צעירות ואוכלוסיות הסובלות מרקע של בעיות נפשיות. בין הסיכונים

האפשריים מונה המחקר את הקשר של השימוש בקנאביס עם הסיכון הגבוה יותר

למעורבות בתאונות דרכים.

(7) המחקר מצוין מתאם סטטיסטי לגבי מגבלות ביכולות הקוגניטיביות לטווח קצר – בעיקר

ביכולת הלמידה, בזיכרון ובקשב, בהסתברות גבוהה יותר תחלואה בכלי הנשימה ובעיקר

² UNDOC – World Drug Report 2014, עמוד 32. ראו: <https://tinyurl.com/nbcurlbk>

³ World Drug Report 2014, עמוד 166.

⁴ דוד שנער, יאיר קסטנו, עדי רונן, רפאל משולם, ישראל פרמט, אלכס רבינוביץ', הדס שוורץ-חסידי, פנינה גרשון ורחל בר-המבורגר, השפעת החומר הפעיל העיקרי במריחואנה (THC) אלכוהול, והשילוב ביניהם על מדדים פיזיולוגיים, התנהגותיים וקוגניטיביים (נהיגה ומטלה אריתמטית), אוניברסיטת בן גוריון, 2007.

וגם: טטולר ואחרים, שכרות בהשפעת סמים מסוכנים – היבטים מדיקולגיים, שם.

⁵ The Health Effects of Cannabis and Cannabinoids: The Current State of Evidence and Recommendations for Research (2017), National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. See: <http://tinyurl.com/i9nr9vy>

בברונכיטוס, ובמתאם סטטיסטי למצבים של השגיות נמוכה בלימודים, חוסר תעסוקה וחוסר מעורבות חברתית. המחקר מונה עדויות מחקריות נוספות המצביעות על מתאם סטטיסטי בין השימוש בקנאביס להתפתחות של סכיזופרניה ומצבים פסיכוטיים נוספים, בסימפטומים של מניה והיפומניה בקרב אנשים המאובחנים בהפרעה דו-קוטבית ובעליה משמעותית ובעליה משמעותית וראיות למתאם סטטיסטי באשר לחשיבה והתנהגות אובדנית, כולל במקרי התאבדות סופניים. בנושא הריון ולידה, נמצא כי יש מתאם סטטיסטי בין צריכת קנאביס במהלך ההריון למשקל נמוך של העובר, לסיבוכי לידה ולהגעת ילודים לאשפוז בטיפול נמרץ.

(8) הדו"ח מסייג ממצאי המחקר, בכך שלמרות העקביות והמובהקות של ממצאי המחקרים הרבים שנסקרו, אי אפשר להוכיח קשר סיבתי, ויתכן כי בחלק מהמקרים, המצב של הנזק הבריאותי הוא הגורם לשימוש בקנאביס, ולא להיפך. המחקרים העתידיים אמורים לבחון כיוונים אילו.

היקפי השימוש בקנבוס

- (1) על פי נתוני האו"ם, שוק הקנבוס העולמי מוערך בכ-182.5 מיליון צרכנים, לשנת 2016. עוד מצביעים הנתונים על עלייה הדרגתית ומתמשכת (משנת 1979) בהיקף השימוש בקנבוס בקרב אזרחים, לרבות קטינים.⁶
- (2) במדינת ישראל, מנתוני המשטרה והרשות עולה, כי היקף השימוש בקנבוס עולה בקרב האוכלוסייה הנורמטיבית בישראל, וכי בשנים האחרונות נרשמה ירידה בתפיסת המסוכנות של הסם, הן בקרב קטינים והן בקרב האוכלוסייה הבוגרת.
- (3) נתוני משטרת ישראל מעידים על עלייה בהיקפי השימוש בסם בשנים האחרונות. אחוז תיקי השימוש העצמי שנמצא בהם סם מסוג קנאביס ותוצריו בשנים 2010-2015 עומד על 86% מכלל תיקי השימוש העצמי בסמים שזוהה בהם סם. יובהר כי במרבית תיקי השימוש העצמי בקנאביס ותוצריו, לא נתפסו סמים נוספים. רק באחוז קטן מהתיקים (5%) נמצאו סמים נוספים, בעיקר קוקאין, MDMA, הרואין ו-LSD.
- (4) מנתוני הרשות הלאומית למלחמה בסמים ואלכוהול עולה כי בין השנים 2010-2015 (גילאי 11-17) ובין השנים 2009-2016 (גילאי 18-65) נרשמה ירידה בתפיסת המסוכנות של סם הקנאביס בכל קבוצות הגיל. ירידה זו לוותה בעלייה דרמטית בשיעורי השימוש בסם. בקרב האוכלוסייה הבוגרת (גילאי 18-40) עלה שיעור השימוש בקנאביס לפחות פעם אחת ב-30 הימים האחרונים מכ-5.5% בשנת 2009 לכ-27% בסוף שנת 2016. ברם, שיעור המשתמשים בקנאביס לפחות פעם אחת בקרב קטינים מקרב תלמידי מערכת החינוך הממלכתית, הממלכתית-דתית והממלכתית ערבית בכיתות י'-יב', עלה מכ 5-6%, שיעור שהיה יציב משנת 1998 עד לשנת 2011, לכ-10%

⁶ ראו, World Drug Report . <https://www.unodc.org/wdr2016/en/cannabis.html>

בשנת 2015. שיעור שכנראה המשיך לעלות. נוכח הנתונים המדאיגים הללו, החליטה ממשלת ישראל לגבש מודל אכיפה נפרד עבור קטינים, ולמקד מאמצי הסברה, חינוך וטיפול במטרה למנוע ולצמצם ככל האפשר את היקף השימוש בקרב קטינים.

(5) מנתוני משרד הרווחה והשירותים החברתיים עולה כי עבור 40% מהמשתמשים, סם הקנבוס משמש כשער כניסה לשימוש בסמים נוספים. כמו כן, המשרד מדווח על עלייה מדאיגה בשיעור של כ-15% בצריכת קנבוס בקרב קטינות במהלך השנים האחרונות, לצד עלייה של 10% בקרב קטינים.⁷

(6) מנתוני משרד הבריאות עולה כי ישנה עלייה במספר הפונים לבתי חולים פסיכיאטריים בשל מצבים פסיכויטיים, על רקע שימוש בקנאביס. על רקע זה אושפזו בין השנים 2012 - 2015 231 אנשים, בעיקר בקרב בגברים מקבוצות גיל 19 - 24 ו- 25 - 35.

(7) כמו כן, מצביעים נתוני משרד הבריאות על מגמת עלייה בכמות הפונים לחדרי מיון בבית חולים כלליים בישראל, בגין הרעלת קנאביס:

מספר הפונים לקבלת טיפול בחדר מיון, בגין הרעלת קנאביס					
שנה	2012	2013	2014	2015	2016
מספר המטופלים	17	29	57	74	94

הערה: נתונים אינם כוללים פניות למרפאות קופות החולים, ואשפוזים בבתי חולים פרטיים.

⁷ דו"ח הצוות לבחינת מדיניות האכיפה בנושא צמח הקנאביס, עמוד 10. <https://tinyurl.com/ybdd484z>

3. עיקרי החוק המוצע

סעיף 1

מוצע לקבוע תיקון זה כהוראת שעה למשך שלוש שנים, לפיו עבירה על הוראות סעיף 7(א) בצירוף 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג – 1973 (להלן: "הפקודה"), המבוצעת בסם מסוכן קנבוס או שרף של קנבוס, כמפורט בסימן א(1) ו(2) לחלק א' לתוספת הראשונה לפקודה זו, דהיינו החזקה או שימוש בסם, בפעם הראשונה או בפעם השנייה, הנה עבירת קנס מיוחדת.

התיקון קובע הסדר ספציפי מיוחד בהוסיפו את פרק 1 לחוק, אשר במסגרתו נקבע, וסדרי-דין מיוחדים לעבירת הקנס המיוחדת לפי פקודת הסמים. עבירת קנס מיוחדת אינה עבירת קנס רגילה אלא עבירה פלילית הנאכפת בפעם הראשונה והשניה לביצועה, בדרך של קנס המוטל על-ידי המשטרה. סכום הקנס יעמוד על 1,000 ₪ בעבירה ראשונה, ועל 2,000 ₪ לעובר העבירה בפעם השנייה, כאשר עבירה שניה משמעה, עבירת קנס מיוחדת שביצע אדם בתוך חמש שנים מיום שביצע את העבירה הראשונה.

מוצע לסייג את תחולתן של הוראות אלה, כך שלא יחולו על מי שהיה קטין במועד ביצוע העבירה וזאת מכיוון שעניינם של קטינים דורש הסדר מיוחד אשר יגובש עד לסיום הליך החקיקה. כן מוצע שההוראות לא יחולו על מי שחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955 חל עליו במועד ביצוע העבירה, זאת, לאור מאפייני השירות הצבאי בישראל, מהם נגזרת מדיניות אכיפה מיוחדת בצה"ל, בכל הנוגע לצריכת ואחזקת סמים. בנוסף, מוצע להחריג אף את אוכלוסיית האסירים מתחולת המודל, לאור מאפייני המיוחדים של אוכלוסייה זו, המצריכה החמרה מיוחדת בכל הנוגע לעבירות סמים. כמו כן, מוצע לקבוע כי יוחרג מתחולת החוק מי שעבר עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס, בצירוף עבירה נלווית, וכן מי שהורשע ונדון בחמש השנים שקדמו לביצוע העבירה בכל עבירה מסוג פשע, או בכל עבירה לפי פקודת הסמים או בעבירה לפי חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, תשע"ג-2013.

קביעה זו משקפת, ככלל, תפיסה לפיה ראוי להחיל את "מודל הקנסות המיוחד", הקבוע בחוק רק על אנשים נורמטיביים, ובעיקר על נעדרים עבר פלילי, אשר סימונם בכתם פלילי עלולה להשפיע השפעה מכרעת על המשך עתידם ועל דימויים העצמי. תפיסת המחוקק הינה כי הוראות פרק ז'1 לחוק אינן חלות על מי שהורשע ונדון בעבירה מסוג פשע, או מי שהורשע ונדון בעבירות הקשורות בסם מסוכן או שהורשע ונדון בעבירה לפי חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים – בחמש השנים שקדמו למועד ביצוע העבירה. מובהר כי סייג זה יחול על מי שהורשע בביצוע אחת מהעבירות המפורטות, ולא על מי שעניינו הסתיים באי-הרשעה.

תיקון החוק מבהיר כי קביעת העבירה כעבירת קנס מיוחדת, אינו גורע מסמכותו של תובע להגיש בשלה

כתב-אישום, אם סבר כי הנסיבות מחייבות את בירור המשפט, ובלבד שטרם הומצאה לנקנס הודעת תשלום הקנס.

ההסדר המוצע קובע כי הוראות החוק לא יחולו על מי שנדון בעבירה של החזקה או שימוש בקנבוס טרם כניסתה לתוקף של הוראת החוק בעניין זה, והוגש נגדו כתב אישום, דהיינו, פסק דין שלא ניתן לערער עליו, ושכל ההליכים לגביו הסתיימו.

כמו כן, מוצע לקבוע סעיף כי סיווגה של העבירה כעבירת קנס מיוחדת לא ישנה את סיווגה כעבירה פלילית מסוג עוון, לפי סעיף 24 לחוק העונשין, ואת העונש המרבי הקבוע בצידה בהתאם לסעיף 7(א)+7(ג) סיפא לפקודת הסמים. עוד מוצע, לקבוע סעיף שמירת דינים לפיו, אין בהוראת חוק זו כדי לגרוע מהוראות כל דין. כוונת סעיף זה היא לקבוע כי שיקולי ההעמדה לדין או סגירת תיקים, כמו גם בחירה במסלול של הסדר תיק מותנה תעשה בהתאם להוראות חוק סדר הדין הפלילי, כפי הנעשה כיום.

מוצע להגדיר עבירת קנס ראשונה כעבירת החזקה או שימוש בקנבוס מיוחדת שביצע אדם בפעם הראשונה. עבר אדם עבירת החזקה או שימוש נוספת בחלוף חמש שנים ממועד ביצוע העבירה הראשונה, יתייחסו אליה כעבירה ראשונה. עבירה שנייה בהתאם להצעה זו, הינה עבירת קנס מיוחדת שביצע אדם בתוך 5 שנים מיום שביצע את העבירה הראשונה. אדם שביצע עבירת קנס מיוחדת בפעם הראשונה והשניה מיצה את זכותו לתשלום קנס במסגרת המודל.

בתקופת המעבר, לצורך הקביעה אם מדובר בעבירה ראשונה או שניה שביצע אדם, לא יילקחו בחשבון: (1) תיקים של שימוש ו/או החזקה של סם לצריכה עצמית שלא נחקרו או שנחקרו ונסגרו לפי סעיף 59 או 62 לחסד"פ, טרם כניסת החוק לתוקף. (2) תיקים של שימוש ו/או החזקה של סם לצריכה עצמית התלויים ועומדים – שלא הוגש בהם כתב-אישום טרם כניסת חוק לתוקף.

לצורך הקביעה אם מדובר בעבירה ראשונה או שניה, כן ילקחו בחשבון תיקי שימוש ו/או אחזקת סם לצריכה עצמית, שנסגרו בהסדר מותנה לפי סימן א' 1 לפרק ד' לחסד"פ, וכן תיקים בהם עוכב ההליך המשפטי, בהתאם לסעיף 231 לחסד"פ ו/או תיקים שהסתיימו ב"אי הרשעה". בשונה מתיקים שנסגרו ללא חקירה או לאחר חקירה, תיקים שנסגרו בהסדר מותנה לפי פרק ד' לחסד"פ או תיקים בהם עוכבו ההליכים לפי סעיף 231 לחסד"פ מייצגים מקרים בהם נאספו ראיות מספיקות להעמדה לדין, אך נבחר הליך אלטרנטיבי לסיום ההליך הפלילי.

רישומה של עבירת הקנס בפעם הראשונה והשנייה יעשה במערכת משטרתית נפרדת, שנקבעה למטרה זו, ובמנותק ממערכת המרשם הפלילי המשטרתית המתעדת הרשעות קודמות, תיקים תלויים ועומדים ותיקים סגורים. רישום הקנס ואכיפתו במערכת יעודית זו נועד למנוע רישום פלילי, העלול לפגוע באדם העומד בתנאים שנקבעו בתיקון חוק זה. מטעם זה גם הרשעות בגין הליכים שהתנהלו בעקבות בקשות להישפט – אותן הגיש נקנס לפי התיקון לחוק זה – לא ירשמו במרשם הפלילי, כי אם במרשם משטרתני פנימי ונפרד. בהקשר זה החליטה הממשלה כי אדם שביצע עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס בפעם השלישית, תיפתח נגדו חקירה פלילית, והוא יופנה להליך "סגירת תיק בהסדר מותנה", כל זאת במידה ועניינו עומד בתנאים הקבועים בסימן א' 1 לפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי.

מוצע להטיל על המרכז לגביית קנסות לגבות את כספי הקנסות שהוטלו בגין עבירת קנס מיוחדת, לפי חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

סעיף 2

מוצע להחיל הסדר מיוחד, בחוק סדר הדין הפלילי על עבירות קנס מיוחדות בהתאם לפרק 1ז שהוזכר לעיל בפקודת הסמים המסוכנים. הסדר זה נובע ממעמדה המיוחד של העבירה, שאינה עבירת קנס רגילה, אלא עבירת עוון הנאכפת בפעם הראשונה או השניה לביצועה בדרך מיוחדת של קנס.

השוני המרכזי בין עבירות הקנס הרגילות או עבירות מנהליות שנקבעו בהתאם לחוק העבירות המנהליות, לבין עבירת הקנס המיוחדת, נעוץ בעובדה כי העבירה של החזקת סם מחייבת הוכחת יסוד נפשי מסוג "ידיעה", ולא מדובר בעבירה של "אחריות קפידה". בעבירת קנס מיוחדת, קיים גם מוצג שהחזקתו, בדיקתו והשמדתו מחייבים הסדרה ספציפית, ובמקרים בהם נטענת טענה הקשורה באי קיומן של יסודות העבירה, יוכל אדם לבחור אם לשלם את הקנס, ולהיחשב כמי שעבר עבירת קנס מיוחדת, או לבקש להישפט. במקרה של בקשה להישפט תימשך החקירה הפלילית, כולל בדיקת הסם, הזמנת החשוד לחקירה באזהרה ורישום במערכת המשטרית הנפרדת, ככל שידרש. בהתאם לממצאים, יוגש כתב-אישום או יסגר התיק בסיום החקירה.

לפיכך, מוצע לתקן את חוק סדר הדין הפלילי, להסדיר את דרך האכיפה של עבירה מיוחדת זו, ולהוסיף את השינויים המחויבים מההסדר בפרק מיוחד שכותרתו פרק 1ז, "סדרי דין מיוחדים בעבירות קנס לפי פקודת הסמים", והוראותיו יחולו על עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס או שרף של קנבוס כהגדרתה בסעיף 7(ג1)(א) לפקודה.

עניינו של התיקון המוצע בסעיף 230 (ב) לחוק, הינו, קביעת הוראות שונות לעניין הודעת תשלום קנס למחזיק או משתמש בסם כאמור, כאשר מוצע לקבוע כי **כאשר לשוטר יש יסוד להניח כי אדם פלוני ביצע עבירה של החזקה או שימוש בפעם הראשונה או השנייה, רשאי הוא למסור לו הודעת תשלום קנס בגין העבירה.** על פי החלטת היועץ המשפטי לממשלה, **החלטת השוטר באשר לסוג הסם וכמותו תתבסס על ניסיונו והכשרתו של השוטר ללא צורך בצידוד עזר, כפי שיפורט בהנחיית היועמ"ש לממשלה.**

עוד נקבעו כללים לגבי אופן ההודעה וצורתה. כללים אלו יעוגנו בטופס הודעת תשלום קנס אחיד שימסר לאדם, ובנוסף ניתן יהיה לקבל הסבר ומענה לשאלות, פניות וכיוצ"ב במוקד 110 של המשטרה. לפי תיקון החוק המוצע, תכלול ההודעה פרטים הנוגעים למקרה, כגון שם הנקנס, מענו, תיאור תמציתי של העובדות המהוות את העבירה, ציון המקום והזמן בהם בוצעה העבירה במידה שאפשר לבררם, ציון הוראות החיקוק לפיהן בוצעה העבירה ושיעור הקנס שנקבע לעבירה.

יודגש כי במסגרת הודעת תשלום הקנס, יוכל הנקנס להגיב, ותגובתו תרשם בטופס, ותילקח בחשבון

בהמשך. תגובתו של אדם כאמור אינה בגדר "חקירה" או "תשאול", וככזו אינה מחייבת אזהרה או היוועצות עם עורך-דין. עם זאת, בתגובתו של אדם יש לעתים כדי להשליך על ההחלטה בדבר המשך הטיפול. כך למשל אדם שהודה או נטל אחריות להחזקת הסם, יוכל לקבל הודעת תשלום קנס, במידה ועמד בתנאי ההסדר, אך אדם שטען כי לא מדובר בסם או כי לא ידע על קיומו – טענות המחייבות פתיחה בחקירה ובדיקה – לא יוכל להנות מתנאי ההסדר. במקרה זה תיפתח חקירה, כשלצידה רישום משטרתי מתאים, והאדם יעוכב או יוזמן לחקירה, במידת הצורך.

מוצע לקבוע כי מי שנמסרה לו הודעת קנס כאמור, ישלם את הקנס בתוך 60 ימים מיום המצאת ההודעה אליו, לחשבון הסילוקים הנקוב בה, זולת אם הגיש בקשה להישפט, לפי סעיף 230ד'. למען הסר ספק, הגשת בקשה לביטול אינה דוחה את התשלום. אדם ששילם את הקנס אך לאחר-מכן החליט תובע לבטלו, יקבל את כספו חזרה.

במידה והנקנס שילם את הקנס כאמור, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית-המשפט, הורשע, הסכים להשמדת הסם, ונשא את עונשו, למעט אם שילם את הקנס, אך תובע ביטל את הודעת תשלום הקנס.

עם תשלום הקנס, מוצע כי יחולטו ויושמדו הסמים המסוכנים שלגביהם בוצעה העבירה, ולא יחולו הוראות סעיפים 31 ו-36 לפקודת הסמים המסוכנים. המשטרה רשאית לבקש מבית המשפט כי יעשה בסמים אלה שימוש בדרך אחרת, כגון לצרכי מחקר, או אז הסמים לא יושמדו. באם הושמד הסם לאחר תשלום הקנס, לא ניתן יהיה עוד לטעון טענות לפיהן החומר שנתפס איננו סם או כל טענה אחרת המצריכה בדיקת הסם או שמירתו, וזאת בשל עקרון סופיות הדין המתחייב מהנסיבות לאחר שהחוב שולם, והסם הושמד.

סעיף 230ג עוסק בבקשה לביטול הקנס על ידי הנקנס. לפי המוצע, הנקנס יהיה רשאי להגיש לתובע, כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי, בקשה לביטול הודעת הקנס בתוך 30 ימים מיום שהומצאה לו. תובע יהיה רשאי לבטל את הודעת הקנס רק אם מצא כי בנסיבות המקרה אין ענין לציבור בהמשך ההליכים.

החלטת התובע בבקשה הנה סופית, ותומצא לנקנס בזמן סביר, תוך נימוק ההחלטה. ואולם, אם החליט תובע שלא להיענות לבקשת הביטול, רשאי הנקנס להודיע על רצונו להישפט תוך 14 יום מקבלת הודעת התובע הדוחה את בקשתו לביטול הקנס או בתום המועד הקבוע לבקשה להשפט – לפי המאוחר. יודגש כי נקנס, אשר ביקש לבטל את הודעת הקנס אינו רשאי להודיע על רצונו להישפט, אלא לאחר שקיבל הודעה מהתובע הדוחה את בקשתו. יובהר כי אין אפשרות להגיש בקשת ביטול ובקשה להישפט במקביל. הגשת בקשת ביטול אינה מאפשרת הגשת בקשה להשפט עד למיצוי הטיפול בבקשה.

במקרה בו הוגשה בקשה לביטול הודעת קנס אך הטענות הנטענות בה הן כי העבירה לא בוצעה, או שלא בוצעה בידי הנקנס, תטופל כבקשה להישפט, בשל אופי הטענות המצדיקות את המשך ומיצוי החקירה הפלילית כמפורט בסעיף 230ד.

תובע לא יוכל לבטל את הקנס מן הטעמים האמורים לעיל, אלא במקרה חריג ויוצא דופן, ולאחר שמצא כי ניתן לבטל את הודעת הקנס גם ללא ביצוע חקירה. במקרה של בקשה לביטול בטענה כי העבירה לא נעברה, או שלא נעברה בידי הנקנס, תינתן לנקנס אפשרות נוספת לשלם את הקנס עד למועד הנקוב בהודעה, ובמידה ולא ישלם את הקנס במועד, תמשיך המשטרה באיסוף הראיות ובחקירה פלילית על כל המשתמע מכך, לרבות חקירה באזהרה ורישום משטרתי במערכת המשטרית הנפרדת שהוזכרה לעיל.

יובהר כי הגשת בקשה לביטול הקנס לא תדחה את המועד לתשלום הקנס, בשל העובדה שטעמיה הם טעמים שאינם יורדים לשורש יסודות העבירה, ובשל ההנחה כי המקרים שיכנסו בגדר בקשה זו מצומצמים.

במידה ובוטלה הודעת תשלום קנס, או הוגשה בקשה להישפט לאחר שהקנס שולם, יוחזר לנקנס סכום הקנס ששולם על ידו, בתוספת ריבית והצמדה.

סעיף 230ד מתיר לנקנס להודיע כי ברצונו להישפט על העבירה, במקום לשלם את הקנס. הבקשה להישפט תהיה בכתב, ותוגש לתובע תוך 30 ימים מיום שהומצאה לנקנס. בבקשה תינתן לנקנס האפשרות לנמק את הנסיבות והטעמים להגשתה. הודיע הנקנס שברצונו להישפט על עבירה, לא תהיה בידו אפשרות לשוב למסלול הקנסות.

ככל שהגיש הנקנס הודעה על רצונו להישפט, תמשיך המשטרה בחקירה פלילית, לרבות חקירה באזהרה, בדיקת המוצגים וכיוצ"ב), ויגיש עליו תובע כתב-אישום זולת אם מצא כי אין במשפט ענין לציבור, או שלא נמצאו ראיות מספיקות או שאין אשמה.

יצוין, כי מרגע שהוגש כתב האישום לבית המשפט, והאזרח הורשע ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מסכום העומד על פי שלושה מן הסכום הנקוב בהודעת הקנס שנמסרה לנקנס, אלא אם ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות את הפחתתו. תפיסה זו משקפת את ההנחה כי ממודל הקנסות יהנה נקנס שנטל אחריות, ושלם את הקנס במועד. עם זאת, אדם שבחר לכפור בעובדות, וטען טענות הנוגעות ליסודות העבירה, טענותיו מחייבות פתיחה בחקירה ובדיקה ממצה - במקרים אלה, נוטל אדם סיכון לכך שאם תימצא טענתו לא מוצדקת יוגש נגדו כתב אישום, ויוטל עליו קנס הגבוה עשרת מונים מסכום הקנס המקורי.

סעיף 230ה, עניינו אי תשלום הקנס במועד (תוך 60 יום), כאשר לא הוגשה בקשה לביטול הקנס או בקשה להישפט בגינו. במצב דברים זה יראו את הנקנס כאילו הורשע בבית המשפט, ונגזר עליו הקנס הנקוב. בנוסף, במידה וחלף המועד לתשלום הקנס המשטרה תהיה רשאית להשמיד את הסם, והנקנס לא יוכל לטעון כי החומר שנתפס אינו סם. לא שילם הנקנס את הקנס במועד יתווספו עליו תוספות פיגורים. יובהר כי הוראות סעיף 229ה לחוק סדר הדין הפלילי המתירות לתובע לדון בבקשה לביטול או בקשה להישפט – שהוגשו באיחור – וכן הוראות סעיף 230 לחוק זה – אינן חלות בתיקון חוק זה, ולא תתאפשר הגשת בקשות שלא במועדים הקבועים.

סעיף 230 וקובע כי כספי הקנסות אשר ייגבו, יפקדו בקרן שהוקמה לפי סעיף 36ח(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נסח חדש], תשל"ג-1973, וינותבו בהתאם להחלטת הממשלה מס' 2474 מתאריך 5.3.17 לטובת הסברה, חינוך, וטיפול בתחום מניעת השימוש בסמים.

סעיף 230ז קובע כי הוראות פרק ז' (סדרי דין מיוחדים בעבירות קנס), וכן הוראות סעיפים 239 – 240 לפרק ח' לחוק סדר הדין הפלילי לא יחולו על עבירת קנס מיוחדת. פרק ז' לא יחול, מאחר שהוצע לקבוע סדרי דין מיוחדים בעבירת קנס מיוחדת. הסעיפים בפרק ח' לחוק סדר הדין הפלילי לא יחולו על עבירת החזקה או שימוש בקנבוס, בשל העובדה שלא מדובר בעבירות קלות, וסדרי הדין החלים על מי שהוגש נגדו כתב אישום הינם סדרי הדין הרגילים בחוק סדר הדין הפלילי, ובפקודת הראיות.

4. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי ממשלה ועל ההיבט המנהלי:
מצורף נספח.

5. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:
(1) יתווסף סעיף 7(ג1) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973, וזאת כהוראת שעה לשלוש שנים.
(2) יתווסף פרק 1ז לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, וזאת כהוראת שעה לשלוש שנים.

6. להלן החוק המוצע:

הצעת חוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] (הוראת שעה), התשע"ז-2017 ותיקון חוק סדר הדין הפלילי (הוראת שעה), התשמ"ב – 1982

1. בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] (הוראת שעה), התשע"ז-2017 -

בסעיף 7, אחרי פסקת משנה (ג) יבוא:

"(ג1) (א) לענין סעיף זה -

עבירת קנס מיוחדת – עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס, שנעברה בפעם הראשונה או השניה.

עבירה ראשונה – עבירת קנס מיוחדת שביצע אדם בפעם הראשונה.

עבירה שניה – עבירת קנס מיוחדת שביצע אדם בתוך חמש שנים מיום שביצע את העבירה הראשונה.

(ב) בתקופה של שלוש שנים החל מיום פרסומו של חוק זה, עבירה על הוראות סעיף 7(א) בצירוף 7(ג) סיפא לפקודה זו, הנעברת בסם מסוכן מסוג קנבוס או שרף של קנבוס, כמפורט בסימן א(1) ו(2) לחלק א' לתוספת הראשונה לפקודה זו, בפעם הראשונה או בפעם השנייה (להלן: "עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס"), הנה "עבירת קנס מיוחדת" בתנאים או בסייגים הקבועים בסעיף זה;

(ג) סכום הקנס יעמוד על 1,000 ₪ לעבירה ראשונה, ועל 2,000 ₪ לעבירה שניה.

(ד) הוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא יחולו על:

(1) מי שבמועד ביצוע העבירה הוגדר קטין לפי חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971;

(2) מי שבעת ביצוע העבירה הוגדר חייל כהגדרתו בסעיף 1 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955;

(3) מי שבעת ביצוע העבירה הוגדר אסיר כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב – 1971;

(4) מי שהורשע ונדון בחמש השנים שקדמו לביצוע העבירה בכל עבירה מסוג פשע, או בעבירה לפי פקודה זו או בעבירה לפי חוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, תשע"ג-2013;

(5) מי שעבר עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס בצירוף עבירה אחרת.

(ה) קביעת עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס כעבירת קנס מיוחדת, אינה גורעת מסמכותו של תובע להגיש בשלה כתב-אישום, אם סבר כי הנסיבות מחייבות את בירור המשפט, ובלבד שטרם הומצאה לנקנס הודעת תשלום הקנס.

(ו) לצורך הקביעה אם מדובר בעבירה ראשונה או שניה שביצע אדם, לא יילקחו בחשבון:

(1) תיקים של החזקה או שימוש בקנבוס שלא נחקרו או שנחקרו והוחלט שלא להעמיד בגינם לדין/נסגרו כאמור סעיפים 59 ו- 62 לחוק סדר הדין הפלילי, טרם כניסת החוק לתוקף.

(2) תיקי החזקה או שימוש בקנבוס תלויים ועומדים הממתנים לבירור דין, ובלבד

שלא הוגש בהם כתב-אישום טרם כניסת החוק לתוקף.

(ז) אין בקביעת עבירה כעבירת קנס מיוחדת כדי לשנות את סיווג העבירה כעבירה מסוג עוון, כאמור בסעיף 24 לחוק העונשין.

(ח) על עבירת קנס מיוחדת יחולו סדרי הדין הקבועים בפרק 1ז לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.

(ט) על גביית קנסות לפי חוק זה, יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (לסעיף זה: חוק המרכז).

(י) הוראות סעיפים קטנים (א) – (ב) לסעיף זה לא יחולו על מי שהוגש נגדו כתב אישום בעבירה של החזקה או שימוש בקנבוס טרם כניסתו לתוקף של חוק זה.

(יא) אין בהוראת חוק זו כדי לגרוע מהוראות כל דין.

בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 -

תיקון חוק סדר הדין
הפלילי

אחרי פרק ז' יבוא פרק ז'1 שכותרתו: "סדרי דין מיוחדים בעבירות קנס לפי פקודת הסמים המסוכנים"

הוספת פרק ז'1

230 א על אף האמור בסעיף 227 לחוק זה, הוראות פרק זה יחולו על עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס כהגדרתה בסעיף 7(ג1)(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג – 1973, לתקופה של שלוש שנים, ובשינויים המפורטים להלן.

תחולה

230 ב (1) היה לשוטר יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירת קנס מיוחדת, רשאי הוא למסור לו הודעת תשלום קנס.

(2) ההודעה תהיה בטופס שנקבע, ויפורטו בו שם הנקנס ומענו, תיאור תמציתי של העובדות המהוות את העבירה, ציון המקום והזמן בהם בוצעה העבירה במידה שאפשר לבררם, ציון הוראות החיקוק לפיהן בוצעה העבירה, ושיעור הקנס שנקבע לעבירה.

(3) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס כאמור בסעיף זה (להלן: "הנקנס") ישלם תוך 60 ימים מיום ההמצאה את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצוין בה, זולת אם הודיע תוך 30 ימים מיום ההמצאה, שיש ברצונו להישפט על העבירה.

(4) שילם הנקנס את הקנס, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית-המשפט, הורשע, הסכים להשמדת הסם, ונשא את עונשו. אולם, הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על נקנס ששילם את הקנס, ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף 230ג(2).

(5) שילם הנקנס את הקנס, יחולטו הסמים המסוכנים שלגביהם בוצעה העבירה, והם יושמדו, אלא אם ביקשה

המשטרה מבית המשפט שיעשה בהם שימוש בדרך אחרת, ולא יחולו הוראות סעיפים 31 ו- 36 לפקודת הסמים המסוכנים.

(6) הושמד הסם לאחר תשלום הקנס, לא ניתן יהיה עוד לטעון כי החומר שנתפס איננו סם או כל טענה אחרת המצריכה בדיקת הסם או שמירתו.

230ג (1) הנקנס רשאי להגיש לתובע בקשה לביטול הודעת הקנס בתוך 30 ימים מיום ההמצאה.

(2) תובע יהיה רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם היה סבור שבנסיבות המקרה אין ענין לציבור בהמשך ההליכים. תובע לא יהיה רשאי לבטל הודעת תשלום הקנס, בגין טענה שלא נעברה עבירה או כי היא נעברה שלא בידי הנקנס, אלא אם שוכנע שניתן לבטל את הודעת הקנס ללא חקירה בנסיבות העניין.

(3) החליט תובע שלא להיענות לבקשת ביטול שהוגשה מנימוקים של היעדר ענין לציבור, ינמק החלטתו, וימציאה לפונה בזמן סביר. החלטת התובע בבקשה לפי סעיף זה סופית, אולם רשאי הנקנס להודיע על רצונו להישפט תוך 14 יום ממועד המצאת הודעת התובע הדוחה את בקשתו, או בתום המועד הקבוע לבקשה להישפט – לפי המאוחר, וזאת אף אם שילם את הקנס לפני שהתובע המוסמך המציא את החלטתו, ויחולו הוראות סעיף 230ד.

(4) החליט תובע שלא להיענות לבקשת הביטול שהוגשה בטענה שהעבירה לא בוצעה או שלא בוצעה על-ידי הנקנס, יודיע התובע לנקנס כי בקשתו לביטול נדחתה, וכי יש באפשרותו לשלם את הקנס במועד, וכי אם לא ישלם את הקנס במועד, יראו בנקנס כאילו הודיע שברצונו להישפט, בקשתו תטופל לפי הוראות סעיף 230ד, והוא יוזמן לחקירה ככל שהדבר יידרש.

(5) הגשת בקשה לביטול הודעת קנס לפי סעיף זה אינה דוחה את המועד לתשלום הקנס.

(6) בוטלה הודעת תשלום או הוגשה בקשה להישפט לאחר שהקנס שולם, יוחזר סכום הקנס ששולם לנקנס, כאמור בתקנות המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, תשנ"ו - 1996.

(7) מי שהגיש בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (1) לא יהיה רשאי להודיע על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230ד, אלא תוך 14 ימים ממועד המצאת הודעת התובע, הדוחה את

בקשתו לביטול הקנס.

230ד (1) הנקנס רשאי להודיע, כי ברצונו להישפט על העבירה, במקום תשלום הקנס. הבקשה להישפט תומצא בכתב לתובע תוך 30 ימים מיום שהומצאה לנקנס, אשר רשאי לפרט בה הנימוקים והנסיבות להגשתה.

(2) מי שהגיש בקשה להישפט כאמור בסעיף זה, לא יהיה רשאי להגיש בקשה לביטול הקנס.

(3) המציא הנקנס הודעה על רצונו להישפט, תמשיך המשטרה באיסוף הראיות ובחקירה פלילית. תובע יגיש כנגד הנקנס כתב-אישום, זולת אם סבר שאין במשפט עניין לציבור או שלא נמצאו ראיות מספיקות או שאין אשמה.

(4) הוגש כתב-אישום, והורשע אדם בבית-המשפט בגין עבירה של החזקה או שימוש בקנבוס, ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מסכום העומד על פי שלושה מסכום הקנס הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית-המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

230ה לא שילם אדם את הקנס, ולא הגיש בקשה לביטולו או בקשה להישפט, וחלף המועד לתשלום הקנס, יחולו ההוראות הבאות:

א. יראו את הנקנס בתום המועדים כאילו הורשע בבית-המשפט, ונגזר עליו הקנס הנקוב בהודעת תשלום הקנס.

ב. המשטרה תהיה רשאית להשמיד את הסם בחלוף המועד הקבוע לתשלום, ולא ניתן יהיה עוד לטעון כי החומר שנתפס איננו סם או כל טענה אחרת המצריכה בדיקת הסם או שמירתו.

תיווסף על הקנס תוספת פיגור בשיעור האמור בסעיף 67 לחוק העונשין. גביית הקנס תעשה כאמור בסעיפים 68 ו-70 לחוק העונשין וסעיף 69 לחוק העונשין לא יחול.

230ו הקנסות שיגבו לפי פרק זה, יופקדו בחשבון קרן החילוט שהוקמה לפי סעיף 36ח(א) לפקודת הסמים המסוכנים.

230ז הוראות פרק ז' וכן הוראות סעיפים 239 – 240 לפרק ח' לחוק זה לא יחולו על עבירת קנס מיוחדת.

230ח במשטרת ישראל יתנהל רישום פנימי של עבירת קנס מיוחדת (להלן: המרשם המיוחד), לרבות הרשעה ועונש או החלטה אחרת כאמור בסעיף 2 לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, שניתנו בעקבות בקשה להישפט בהתאם

לסעיף 230ד, ולא ייכלל במרשם הפלילי לפי אותו חוק.

המרשם יכלול פרטים אלה:

שם הנקנס;

מספר הזהות של הנקנס.

תיאור העבירה ומועד ביצועה;

מועד תשלום הקנס;

הקנס שהוטל, לרבות הפרשי הצמדה, ריבית ותוספת פיגור;

מועד תשלום הקנס.